

ODBOR ZA REFERENDUM O NATO-U

PRAVILA DJELOVANJA

1.

Cilj i djelatnosti Organizacijskog odbora za izjašnjavanje birača o potrebi da se zatraži raspisivanje referenduma o članstvu Hrvatske u NATO-u (skraćeno. Odbor za referendum o NATO-u, u daljem tekstu: Odbor) utvrđeni su *Programskom poveljom*, privaćenom 1. ožujka 2008..

2.

Glavna djelatost Odbora usmjerena je na prikupljanje dovoljnog broja potpisa podrške, da bi se u skladu s člankom 86, stavak 3 Ustava Republike Hrvatske zatražilo raspisivanje referenduma.

Članak 86 Ustava RH glasi:

Hrvatski sabor može raspisati referendum o prijedlogu za promjenu Ustava, o prijedlogu zakona ili o drugom pitanju iz svog djelokruga.

Predsjednik Republike može na prijedlog Vlade i uz supotpis predsjednika Vlade raspisati referendum o prijedlogu promjene Ustava ili o drugom pitanju za koje drži da je važno za neovisnost, jedinstvenost i opstojnost Republike Hrvatske.

O pitanjima iz stavka 1. i 2. ovoga članka Hrvatski sabor će raspisati referendum u skladu sa zakonom ako to zatraži deset posto od ukupnog broja birača u Republici Hrvatskoj.

Na referendumu se odlučuje većinom birača koji su glasovali, uz uvjet da je referendumu pristupila većina od ukupnog broja birača u Republici Hrvatskoj.

Odluka donosena na referendumu obvezatna je.

O referendumu se donosi zakon.

3.

Djelatosti Odbora odvijaju se u skladu s Glavom II, članci 8.a do 8.h Zakona o referendumu i drugim oblicima osobnog sudjelovanja u obavljanju državne vlasti i lokalne samouprave (u daljem tekstu: Zakon o referendumu), u svezi s člankom 9 Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o referendumu i drugim oblicima osobnog sudjelovanja u obavljanju državne vlasti i lokalne samouprave, NN 92/2001., te Odlukom Ustavnog suda br. U-I-177/2002 od 20. travnja 2006. (NN 58/06), kojom je ukinut članak 8h.

Glava II u cijelosti glasi:

II. IZJAŠNJAVANJE BIRAČA O POTREBI DA SE ZATRAŽI RASPISIVANJE REFERENDUMA (čl. 8.a-8.g)

Članak 8.a

Ako birači ocijene da postoji potreba za raspisivanjem referenduma o prijedlogu za promjenu Ustava Republike Hrvatske, o prijedlogu zakona ili o drugom pitanju iz djelokruga Hrvatskoga sabora ili o pitanju za koje drže da je važno za neovisnost, jedinstvenost i opstojnost Republike Hrvatske osnovat će organizacijski odbor za izjašnjavanje birača o potrebi da se zatraži raspisivanje referenduma (u daljnjem tekstu: Organizacijski odbor).

Članak 8.b

Organizacijski odbor donosi odluku da se pristupi izjašnjavanju birača o potrebi da se zatraži raspisivanje referenduma.

Odluka iz stavka 1. ovoga članka sadrži:

- jasno formulirano pitanje o kojem se traži raspisivanje referenduma,
- rok unutar kojeg će se sakupljati potpisi birača koji traže raspisivanje referenduma koji ne može biti duži od 15 dana.

Odluka da se pristupi izjašnjavanju birača o potrebi da se zatraži raspisivanje referenduma objavljuje se u dnevnom tisku i drugim sredstvima javnog priopćavanja.

Članak 8.c

Izjašnjavanje birača o potrebi da se zatraži raspisivanje referenduma može se održavati na svakom za to prikladnom mjestu u skladu s odlukom predstavničkog tijela jedinice lokalne samouprave (grada ili općine).

Organizacijski odbor je dužan prijaviti mjesta na kojima će se održavati izjašnjavanje birača o potrebi da se zatraži raspisivanje referenduma policijskoj upravi na čijem se području izjašnjavanje održava, pet dana prije početka izjašnjavanja.

Članak 8.d

Mjesta na kojima će se održavati izjašnjavanje moraju biti označena i uočljiva s tim da njihovo označavanje ne smije sadržavati državna obilježja.

Svako mjesto iz stavka 1. ovoga članka mora imati popis s uvezanim listovima koji će sadržavati jasno formulirano pitanje o kojem se traži raspisivanje referenduma i jasno odijeljene vodoravne redove označene rednim brojevima.

Članak 8.e

Birači koji se izjašnjavaju o potrebi da se zatraži raspisivanje referenduma upisuju u prvi slobodni red uvezanog popisa iz članka 8.d ovoga Zakona svoje ime i prezime i jedinstveni matični broj građana te se osobno potpisuju.

O potrebi da se zatraži raspisivanje referenduma mogu se izjašnjavati samo osobe, koje u skladu sa člankom 5. ovoga Zakona mogu sudjelovati na referendumu.

Birač se može izjasniti o potrebi da se zatraži raspisivanje referenduma samo na jednom od mjesta na kojem će se održavati izjašnjavanje.

Članak 8.f

Nakon isteka roka za sakupljanje potpisa birača svi popisi se dostavljaju Organizacijskom odboru.

Organizacijski odbor provjerava je li izjašnjavaње provedeno u skladu sa zakonom.

Članak 8.g

Ako Organizacijski odbor utvrdi da se o potrebi da se zatraži raspisivanje referenduma izjasnilo deset posto birača od ukupnog broja birača u Republici Hrvatskoj, uputit će zahtjev predsjedniku Hrvatskoga sabora za raspisivanje referenduma.

Uz zahtjev iz stavka 1. ovoga članka dostavljaju se i svi popisi kojima se dokazuje da je raspisivanje referenduma zatražio potreban broj birača.

4.

U svojem djelovanju Odbor koristi isključivo legalne i nenasilne metode. Osuđuje sve oblike govora mržnje i nasilničkog ponašanja.

5.

Odbor je usmjeren isključivo na raspisivanje referenduma i ne ulazi u diskusije za i protiv ulaska u NATO. Članovi odbora i organizacije koje sudjeluju u njegovu radu (prema člancima 8 i 11 ovih Pravila) mogu sudjelovati u takvim diskusijama, ali mora biti sasvim jasno da ne nastupaju u ime Odbora.

6.

Članovi i članice Odbora su državljani i državljanke Republike Hrvatske, koji su ga osnovali na osnivačkom sastanku u Zagrebu, 25. veljače 2008. Oni čine **Skupštinu Odbora**, koja se sastaje po potrebi, a stalno raspravlja putem e-mail liste. U radu Odbora sudjeluju pojedinci i pojedinke, koji mogu predstavljati neformalne i ad-hoc grupe, neregistrirane i registrirane udruge, političke stranke i druge pravne osobe, koje mogu pridonijeti ostvarivanju cilja Odbora.

7.

Skupština Odbora:

- Utvrđuje skraćeno ime Odbora, slogan i logo, te eventualno druge verbalne i vizualne elemente.
- Utvrđuje referendumsko pitanje.
- Utvrđuje izgled obrasca za potpisivanje.
- Donosi Programsku povelju, Pravila postupanja i druge osnovne dokumente.
- Imenuje glasnogovornike Odbora i druge dužnosnike prema potrebi.
- Utvrđuje popis organizacija koje su potpisale Izjavu o suradnji (u skladu s člankom 9).
- Odlučuje o eventualnom isključenju iz članstva i/ili rada osoba pojedinaca i organizacija koje djeluju suprotno Povelji i Pravilima djelovanja, osobito člancima 4, 5 i 10
- Imenuje pojedinke i pojedince koji su članovi Nacionalne koordinacije jer obavljaju određene značajne dužnosti, te popis organizacija, koje su predstavljene u Nacionalnoj koordinaciji (članak 12).
- Imenuje povjerenike koji su u banci ovlašteni za podizanje sredstava s računa.

- Donosi odluku o datumu početka prikupljanja potpisa podrške.
- Nakon završetka prikupljanja potpisa, organizira predaju Zahtjeva za raspisivanje referendumu predsjedniku Hrvatskoga sabora.
- Nakon predaje Zahtjeva, prati daljnja događanja.
- Odlučuje o raspuštanju Odbora ili eventualnom nastavku rada uz promijenjene ciljeve.

8

Odbor u javnosti nastupa kao cjelina i kao građanska (narodna) inicijativa. Ima jedinstveno, skraćeno ime, Programsku povelju, logo i slogan. Sva mjesta na kojima se obavlja izjašnjavanje birača (prikupljanje potpisa) i svi materijali označeni su samo zajedničkim imenom Odbora, logom i sloganom. U javnosti Odbor predstavljaju glasnogovornici i druge osobe koje imenuje Skupština. Na nivou regionalne i lokalne samouprave, odgovarajuće koordinacije mogu imenovati glasnogovornike i druge osobe za vezu s lokalnim medijima i lokalnom javnošću.

9.

Grupe i organizacije (udruge, stranke i dr.) koje žele sudjelovati u kampanji potpisuju Izjavu o suradnji s Odborom, kojom prihvaćaju Programsku povelju i ova Pravila djelovanja. Izjavu mogu potpisati do tjedan dana prije početka prikupljanja potpisa. Popis svih grupa i organizacija s kojima Odbor surađuje i koje sudjeluju u ostvarivanju njegovih ciljeva objavljuje se i ažurira na Internetu. Popis treba biti istaknut na svim mjestima, gdje se prikupljaju potpisi.

10

Predstavnici grupa i organizacija iz članka 9 mogu u javnosti podržavati ciljeve i djelatnosti Odbora i spominjati svoj doprinos. U takvim slučajevima, međutim, moraju jasno upozoriti kako oni ne govore u ime Odbora kao cjeline, te kako je Odbor nestranačka, građanska inicijativa.

11

Prilikom diskusija i procesa odlučivanja unutar Odbora, u Skupštini i koordinacijama, uvažava se unutarnja demokratičnost i, ukoliko je moguće, teži konsenzusu. Istovremeno, s obzirom na veličinu zadatka (450.000 potpisa podrške u 15 dana), svi sudionici moraju imati u vidu potrebu za brzinom i učinkovitošću. Vrijeme i energija ne smiju se gubiti na detalje koji nisu u funkciji cilja. Ukoliko se do konsenzusa ne može doći, odlučuje se glasovanjem u Skupštini ili u odgovarajućoj koordinaciji, pri čemu odlučuje većina glasova onih koji su se izjasnili.

12

Skupština Odbora imenuje **Nacionalnu koordinaciju** (NK), kao operativno tijelo zaduženo za provedbu kampanje. U nju ulaze po jedan predstavnik/predstavnica svake organizacije, koja je voljna sudjelovati i na nacionalnom nivou raspolaže nekim relevantnim resursima kojima može pomoći u ostvarivanju cilja djelatnosti Odbora. Neka organizacija može imati i više predstavnika, ali s jednim pravom glasa. Uz njih, u NK se imenuju i istaknuti pojedinci, imenovani na neku bitnu dužnost (glasnogovornici, koordinatori i dr.) ili koji na drugi način mogu bitno pridonijeti djelatnostima Odbora.

13

Nacionalna koordinacija sastaje se prema potrebi, a neprestano raspravlja na internetu, putem elektronske liste, foruma i sl.

14

Skupština imenuje jednog ili više glasnogovornika/glasnogovornica Odbora. Njihova je dužnost priprema priopćenja za javnost i komunikacija s medijima općenito, u skladu s točkom 5 ovih Pravila i s odlukama Skupštine i Nacionalne koordinacije.

15

Nacionalna koordinacija, ukoliko ocijeni potrebnim, imenuje jednog ili više nacionalnih koordinatora, koji obavljaju posebne zadatke za učinkovito djelovanje Odbora i ostvarivanje njegova cilja: priprema i vođenje sjednica, prikupljanje informacija, izrada podloga i prijedloga za odlučivanje, odnosi s javnošću, predstavljanje Odbora prema drugim organizacijama i tijelima, koordinacija rada s volonterima i dr.

16

Nacionalna koordinacija može imenovati i druge dužnosnike na određeni ili neodređeni rok te imenovati radne skupine za obavljanje pojedinih poslova i zadataka iz točke 14 ovih Pravila.

17

Nacionalna koordinacija

- organizira djelovanje na Internetu (web site, forum, blog i dr.)
- organizira tiskanje letaka, plakata, brošura i dr, izradu raznih promotivnih materijala te njihovu distribuciju po županijama
- prikuplja i raspodjeljuje financijska i druga sredstva
- prikuplja prijave zainteresiranih volontera za rad u Odboru (prikupljanje potpisa i drugo) te ih upućuje na osobe za rad s volonterima na području na kojem žive ili rade
- koordinira rad koordinacija u županijama te po potrebi u gradovima i općinama, u organiziranju štandova, pokretnih ekipa i drugim aktivnostima na prikupljanju potpisa
- komunicira s organizacijama koje surađuju s Odborom, kao i s drugim pravnim osobama, pojedincima, državnim tijelima itd.
- obavlja, koordinira i potiče druge poslove i akcije za ostvarivanje cilja Odbora.

18

Financijska sredstva iz osobnih i grupnih donacija prikupljaju se na posebnom žiro računu, ili na pogodnom izdvojenom kontu, o čemu odlučuje Nacionalna koordinacija. Skupština Odbora imenuje povjerenike koji su u banci ovlašteni za podizanje sredstava s računa.

19

Na nivou županijā i grada Zagreba organizira se Županijska odnosno Gradska koordinacija (ŽK, GK). Organizira se po istom načelu kao Nacionalna koordinacija, od predstavnika organizacija, te pojedinaca, koji na tom području mogu pridonijeti ostvarivanju cilja Odbora. Poželjno je da svaka koordinacija ima sjedište u nekom uredu

ili drugom prigodnom prostoru u kojem se mogu okupljati aktivisti, održavati manji sastanci, držati materijali itd.

20

Županijske koordinacije i Gradska koordinacija Zagreba djeluju po uputama Skupštine i Nacionalne koordinacije te po vlastitoj inicijativi u okviru Programske povelje i ovih Pravila. Sastaju se po potrebi, a dnevno komuniciraju preko telefona i mobitela, e-maila i na druge dostupne te prigodne načine.

- Koordiniraju rad koordinacija po općinama i gradovima, organiziraju mobilne ekipe, po potrebi direktno organiziraju postavljanje i dežurstva na mjestima izjašnjavanja (šandovi).
- Brinu da područje njihove županije/grada bude maksimalno pokriveno šandovima i mobilnim ekipama.
- Prihvaćaju od Nacionalne koordinacije i raspodjeljuju dalje po gradovima i općinama razne informacijske i promotivne materijale.
- Održavaju vezu s medijima na području županije i po potrebi imenuju jednog ili više glasnogovornika/glasnogovornica.
- Organiziraju druge metode promocije.
- Prikupljaju prijave zainteresiranih volontera sa svog područja i raspodjeljuje ih prema gradovima i općinama.
- Obavljaju razne druge poslove za ostvarivanje cilja Odbora.

21

Prema mogućnostima, na nivou gradova i općina, ili grupa općina, otoka, gradskih četvrti i sl, organiziraju se koordinacije (gradska, općinska, otočka i sl.), po istom načelu kao Nacionalna i županijske koordinacije. Djeluju po uputama Nacionalne i županijske koordinacije te po vlastitoj inicijativi. Poželjno je da svaka koordinacija ima sjedište u nekom uredu ili drugom pogodnom prostoru u kojem se mogu okupljati aktivisti, održavati manji sastanci, držati materijali itd. Sastaju se po potrebi, a dnevno komuniciraju preko telefona i mobitela, e-maila i na druge dostupne te prigodne načine.

22

Prvenstveno, zadatak koordinacijā iz članka 21 jest operativno postavljanje šandova te, po potrebi, organizacija mobilnih ekipa na njihovu području te prikupljanje, raspoređivanje i nadzor volontera kako bi šandovi i mobilne ekipe uspješno funkcionirali.

- Brinu o dobivanju potrebnih dozvola i drugim administrativnim detaljima.
- Vode evidenciju postojećih šandova i mobilnih ekipa te dnevnu evidenciju broja prikupljenih potpisa, planiraju njihov raspored i promjene kako bi što bolje pokrili svoje područje.
- Prihvaćaju i distribuiraju razne informacijske i promotivne materijale.
- Dnevno prate rad u prikupljanju potpisa i broj prikupljenih potpisa.
- Prate popise volontera i raspoređuju ih, unose potrebne promjene u rasporedu šandova itd.

23

Svako mjesto gdje se potpisi prikupljaju ("šand") mora biti jasno označeno (u skladu s

odredbom Zakona o referendumu, citiranom u članku 3 ovih Pravila) logom i sloganom kampanje i skraćenim imenom Odbora. Na raspolaganju mora imati dovoljan broj uvezenih listova za potpisivanje te raznih informacijskih i promotivnih materijala. Poželjno je da u svakom trenutku uz štand bude prisutno barem troje volontera. U načelu, svaki štand ima jednog voditelja, kojeg imenuje Koordinacija odgovarajućeg područja (grad, općina i sl.), koji brine o njegovu funkcioniranju, o suradnji s koordinacijom, odnosno zaduženom osobom, na njegovu području. U osnovi, isto vrijedi i za mobilne ekipe, koje se na nekom mjestu zadržavaju kraće vrijeme.

24

Kad se prikupljanje potpisa završi, Skupština Odbora odlučuje o upućivanju zahtjeva za raspisivanje referenduma predsjedniku Sabora RH (u skladu s člankom 8h Zakona o referendumu).

25

U tumačenju ovih Pravila djelovanja treba biti fleksibilan, imajući uvijek u vidu učinkovitost u postizanju postavljenog cilja Odbora. Inicijativa je poželjna u okviru postavljenog općeg okvira i načela.

U Zagrebu, 1. ožujka 2008.